

ນັດທິດາ ທຳມະວົງສາ: ຈາກຄົນຫຼັງກ້ອງ ສູ່ກະບອກສຽງ ສີຂຽວທີ່ຊົງພະລັງ ເພື່ອການປ່ຽນແປງທີ່ຍືນຍົງ

ນັດທິດາ ທຳມະວົງສາ, ນັກຂ່າວ ແລະ ນັກຕັດຕໍ່ວິດີໂອ ຈາກໜັງສືພິມລາວພັດທະນາ ເຄີຍຄຸ້ນຊິນກັບການເຮັດວຽກຢູ່ເບື້ອງຫຼັງໃນຖານະຊ່າງພາບ ແລະ ນັກຕັດຕໍ່. ຕະຫຼອດ ໄລຍະເວລາທີ່ຜ່ານມາ, ຄວາມທ້າທາຍອັນໃຫຍ່ຫຼວງຂອງນາງຄື ການຂາດເຕັກນິກການ ເລົ່າເລື່ອງໃຫ້ນຳສິນໃຈ ແລະ ຄວາມຮູ້ດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມທີ່ຍັງຈຳກັດ ເຊິ່ງເຮັດໃຫ້ຜົນ ງານທີ່ຜ່ານມາ ຂາດພະລັງໃນການດຶງດູດ ແລະ ບໍ່ສາມາດສື່ສານຜົນກະທົບໄປສູ່ຊຸມຊົນ ໄດ້ຢ່າງເລິກຊຶ້ງ.

ແຕ່ທຸກຢ່າງໄດ້ປ່ຽນໄປ ເມື່ອນາງໄດ້ກ້າວເຂົ້າມາເປັນສ່ວນໜຶ່ງຂອງໂຄງການ GAMCIL ທີ່ໄດ້ຮັບການສະໜັບສະໜູນຈາກ ອົງການແຄຣ໌ ນານາຊາດ ປະຈຳ ສປປ ລາວ ແລະ ສະຫະພາບເອີຣົບ (EU). ໂຄງການນີ້ປຽບເໝືອນແສງສະຫວ່າງທີ່ເປີດໂລກທັດໃໝ່ໃຫ້ ນັດທິດາ.

ຜ່ານການລົງທັດສະນະສຶກສາຕົວຈິງທີ່ເມືອງວັງວຽງ, ນັດທິດາ ໄດ້ປະຈັກຕາຕົນເອງວ່າ "ການທ່ອງທ່ຽວສີຂຽວ" ບໍ່ແມ່ນພຽງແຕ່ຄຳເວົ້າລອຍໆ ຫຼື ການຮັກສາທຳມະຊາດແບບ ຜິວເຜີນ. ພາບສະໜາມຂີ້ເຫຍື້ອໃນວັງວຽງ ໄດ້ປຸກຈິດສຳນຶກໃຫ້ນາງເຂົ້າໃຈຢ່າງເລິກຊຶ້ງ ວ່າ: "ຊຸມຊົນຕ້ອງເປັນເຈົ້າການ". ຖ້າທຸກຄົນຮ່ວມໃຈກັນຄັດແຍກຂີ້ເຫຍື້ອແຕ່ຕົ້ນທາງ, ບັນຫາກໍຈະຖືກແກ້ໄຂຢ່າງແນ່ນອນ.

ສິ່ງທີ່ໜ້າປະທັບໃຈທີ່ສຸດໃນການປ່ຽນແປງຄັ້ງນີ້ຄື ການກ້າວຂ້າມຂີດຈຳກັດຂອງ ຕົນເອງ. ຈາກຄົນທີ່ບໍ່ເຄີຍຂຽນບົດຄວາມມາກ່ອນ ເພາະເຮັດແຕ່ໜ້າວຽກເຕັກນິກ, ນັດ ທິດາ ໄດ້ນຳໃຊ້ທັກສະໃໝ່ທີ່ໄດ້ຮຽນຮູ້ ໂດຍສະເພາະການບູລະນາການ ເຕັກໂນໂລຊີ AI (ເຊັ່ນ: Gemini) ເຂົ້າມາຊ່ວຍໃນການຄິດໄອເດຍ, ຮ່າງບົດສະຄຣິບ ແລະ ກວດສອບ ຂໍ້ມູນດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ. ສິ່ງນີ້ຊ່ວຍໃຫ້ນາງສາມາດຜະລິດບົດຄວາມທຳອິດໃນຊີວິດທີ່ມີ ຊື່ວ່າ: "ການແຍກຂີ້ເຫຍື້ອແຕ່ຕົ້ນທາງ ສູ່ການພັດທະນາແບບຍືນຍົງຕາມທິດສີຂຽວ ຂອງເມືອງວັງວຽງ" ອອກມາໄດ້ຢ່າງຈົບງາມ ແລະ ມີປະສິດທິພາບ.

ນອກຈາກມຸມມອງດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມແລ້ວ, ການອົບຮົມຍັງເຮັດໃຫ້ນັດທິດາເຫັນເຖິງ ຄວາມສຳຄັນຂອງ "ຄວາມສະເໝີພາບທາງເພດ". ນາງເຊື່ອວ່າ ເມື່ອເກີດໄພພິບັດ ຫຼື ການປ່ຽນແປງທາງດິນຟ້າອາກາດ ທຸກຄົນລ້ວນແຕ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຢ່າງເທົ່າທຽມກັນ ໂດຍບໍ່ເລືອກເພດ. ດັ່ງນັ້ນ, ໃນຖານະນັກສື່ສານ, ນາງຈຶ່ງໃຫ້ຄຳໝັ້ນສັນຍາວ່າ ຜົນງານ ນັບຈາກນີ້ໄປ ຈະເປັນພື້ນທີ່ທີ່ມອບສຽງ ແລະ ສະແດງບົດບາດຂອງທຸກເພດໃນການ ເປັນຜູ້ນຳພາອະນຸລັກສິ່ງແວດລ້ອມຢ່າງເທົ່າທຽມ.

"ການປົກປັກຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມ ບໍ່ແມ່ນໜ້າທີ່ຂອງໃຜຄົນໜຶ່ງ, ແຕ່ມັນເລີ່ມຕົ້ນໄດ້ຈາກ ຕົວເຮົາເອງໃນທຸກໆມື້," ນັດທິດາ ຝາກຂໍ້ຄົດທີ່ຊົງພະລັງເຖິງຜູ້ຊົມໃຊ້ສື່ທຸກຄົນ.

ໃນອະນາຄົດ, ນັດທິດາ ຕັ້ງເປົ້າໝາຍທີ່ຈະສືບຕໍ່ຜະລິດ "ສີຂຽວ" ໃຫ້ຫຼາຍຂຶ້ນ ໂດຍ ນຳໃຊ້ AI ເພື່ອຍົກລະດັບຄຸນນະພາບ ແລະ ພ້ອມທີ່ຈະເປັນຜູ້ສົ່ງຕໍ່ (Multiplier) ແບ່ງປັນຄວາມຮູ້ນີ້ໃຫ້ແກ່ເພື່ອນຮ່ວມງານ ເພື່ອສ້າງແຮງກະເພື່ອມດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມໃນ ສັງຄົມລາວໃຫ້ກວ້າງຂວາງຍິ່ງຂຶ້ນ.

"ຂໍສະແດງຄວາມຂອບໃຈຢ່າງສຸດຊຶ້ງ ຕໍ່ອົງການແຄຣ໌ ນານາຊາດ ປະຈຳ ສປປ ລາວ ແລະ ສະຫະພາບເອີຣົບ ທີ່ເຫັນຄວາມສຳຄັນຂອງສົມວນຊົນ. ໂຄງການ GAMCIL ໄດ້ ປ່ຽນແນວຄິດ ແລະ ຍົກລະດັບທັກສະຂອງພວກເຮົາຢ່າງແທ້ຈິງ. ຂ້າພະເຈົ້າຫວັງວ່າ ຈະມີໂຄງການດັ່ງແບບນີ້ອີກ ເພື່ອພັດທະນາສົມວນຊົນລາວໃຫ້ກ້າວຫັນຍຸກສະໄໝ ແລະ ເປັນກະບອກສຽງເພື່ອສັງຄົມຕໍ່ໄປ."

NATTIDA THAMMAVONGSA: FROM BEHIND THE LENS TO A POWERFUL GREEN VOICE FOR SUSTAINABLE CHANGE

Nattida Thammavongsa, a journalist and video editor from Lao Phattana News, has long been accustomed to working behind the scenes as a cameraperson and editor. In the past, her most significant challenge was a lack of creative storytelling techniques and limited knowledge regarding environmental issues. Consequently, her previous media works often struggled to captivate audiences and failed to clearly communicate the impacts of environmental issues to local communities.

However, everything changed when she became part of the GAMCIL project, supported by CARE International in Lao PDR and the European Union (EU). This project served as a guiding light, opening up entirely new perspectives for Nattida.

Through an eye-opening field trip to Vang Vieng District, Nattida witnessed firsthand that "green tourism" is more than just a buzzword or superficial conservation. Seeing the reality at the Vang Vieng landfill ignited a profound realization: "The community must take ownership." She recognized that if everyone works together to separate waste at the source, the waste problem will undoubtedly be mitigated.

The most inspiring aspect of her transformation is how she pushed beyond her own boundaries. Having never written an article before due to her highly technical role, Nattida applied her newly acquired skills, notably integrating AI technology (such as Gemini) to brainstorm ideas, draft scripts, and verify environmental facts. This empowerment led her to successfully produce her very first impactful article, titled: "Waste Separation at the Source: Towards Green and Sustainable Development in Vang Vieng District."

Beyond environmental insights, the training also deepened Nattida's understanding of gender equality. She firmly believes that when natural disasters or climate change impacts occur—such as water or food shortages—everyone in the community is affected equally, regardless of gender. Therefore, as a media professional, she is committed to ensuring her future content amplifies the voices of all genders, giving them an equal platform to lead in environmental conservation.

"Protecting the environment is not just one person's duty; it starts with ourselves every single day," Nattida shared a powerful message with all media consumers.

Looking ahead, Nattida plans to focus more heavily on producing "green media." She intends to leverage AI to reduce production time while maximizing content efficiency. Furthermore, she is eager to share these invaluable skills with her colleagues, acting as a catalyst to create a broader ripple effect of environmental awareness throughout Lao society.

"I would like to express my deepest gratitude to CARE International in Lao PDR and the European Union for recognizing the vital role of the media and supporting the GAMCIL project. This training has genuinely transformed our mindsets and elevated our skills. I hope to see more impactful projects like this in the future, empowering Lao media to stay ahead in the modern era."

